

De Minister van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw H.G. Herbert
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Den Haag, 3 september 2026

Ons kenmerk : ACM/UIT/675356
Contactpersoon : XX.XX.XX. | XX.XX.XX@acm.nl | +31 6XXXXXXX
Onderwerp : ACM/25/199873

Geachte mevrouw Herbert,

In opdracht van uw voorganger heeft onderzoeksbureau Berenschot een evaluatie uitgevoerd naar het functioneren van de ACM over de afgelopen vijf jaar (1 april 2020 tot en met 31 maart 2025), een zogeheten ZBO evaluatie zoals genoemd in Brief van de minister Economische Zaken d.d. 16 juli 2025 met nummer: 25268 nr. 243. Berenschot heeft de doelmatigheid, doeltreffendheid en legitimiteit van de ACM onderzocht. In deze brief gaan wij in op de uitkomsten van de evaluatie.

De ACM heeft als missie om markten goed laten werken voor alle mensen en bedrijven, nu en in de Toekomst. Uit de evaluatie blijkt dat de ACM in de evaluatieperiode doeltreffend heeft gefunctioneerd, waarbij de ACM met een brede mix van instrumenten werkt vanuit een missiegedreven koers. Hierbij kennen, op uiteenlopende belangrijke maatschappelijke onderwerpen, een groot deel van de ACM-besluiten een juridisch robuustheid. De door de wetgever toebedeelde taken en de daarvoor benodigde operationele capaciteit van de ACM zijn flink gegroeid in de evaluatieperiode. De evaluatie laat verder o.m. zien dat bij de afwegingen om nieuwe taken bij de ACM te beleggen gebruik wordt gemaakt van een afwegingskader dat de uitvoerbaarheid en de benodigde capaciteit inzichtelijk maakt. Door organisatorische aanpassingen, bijvoorbeeld door de inrichting van (tijdelijke) directies, taskforces, of door reorganisatie en samenvoeging van directies, speelt de ACM in op actuele ontwikkelingen. De ACM heeft haar capaciteit daardoor in de evaluatieperiode doelmatig ingezet. De evaluatie laat tot slot zien dat de legitimiteit van de ACM voldoende geborgd is. De wet- en regelgeving vormt hiertoe de basis. En bij het bredere publiek is voldoende draagvlak aanwezig dat het handelen van de ACM legitimeert.

Naast deze conclusies over de doelmatigheid, doeltreffendheid en legitimiteit van de ACM schetsen de onderzoekers enkele dilemma's waarbinnen de ACM opereert. De ACM herkent dat doorlopend moet worden stilgestaan bij de volgende vragen: wat krijgt prioriteit, welk instrument past, en hoe leg je dat uit? Verder deelt de ACM de opvatting dat ten aanzien van de beantwoording van deze vragen blijvend inspanningen verricht moeten worden om de gemaakte afwegingen te expliciteren en te evalueren. De aanbevelingen die Berenschot heeft geformuleerd voor de verdere ontwikkeling van het toezicht en de ACM-organisatie worden ter harte genomen en de ACM zal hiermee aan de slag gaan. In het navolgende lichten we toe hoe we dat concreet zullen doen.

Stuur scherper op markteffect en leg beter uit wat het oplevert

Berenschot adviseert om blijvend oog te houden voor signalen over langeretermijn- en kwalitatieve effecten van het toezicht van de ACM. In een wereld waarin deze effecten zelden 1-op-1 meetbaar zijn is duiding van de context waarbinnen het toezicht van de ACM opereert van groot belang voor de missiegedreven

koers van de ACM. De ACM streeft naar een zo groot mogelijke maatschappelijke impact op zo'n efficiënt mogelijke wijze. Om hier scherp te blijven en om de koers te kunnen bijstellen waar nodig, voert de ACM met enige regelmaat evaluaties en effectmetingen uit. Deze zien zowel op de resultaten van toezichtsinterventies in den brede als specifiek op een bepaalde zaak, onderzoek, of het functioneren van een team. De aanbeveling van Berenschot om evaluaties en effectmetingen aan de voorzijde van een toezichtstraject een stevigere plaats te geven wordt door de ACM onderschreven.

Naast resultaten inzichtelijk te maken door deze te meten spant de ACM zich in om op periodieke basis een bredere publieke duiding te geven?. De ACM is blij om te zien dat uit de evaluatie blijkt dat het recente initiatief om een 'Staat van de Markt' te publiceren hieraan een positieve bijdrage heeft geleverd. De ACM is dan ook voornemens om deze publicatie jaarlijks te laten terugkeren en om daarmee met een langere horizon marktontwikkelingen, te duiden. Hiermee draagt de ACM bij aan het bredere beleidsdebat over marktordening, effectieve concurrentie en publieke belangen.

Borg uitvoeringskracht door structurele randvoorwaarden en interne scherpste

In de evaluatieperiode zijn meerdere initiatieven geweest die ten doel hadden om de interne organisatie van de ACM te versterken. Deze inspanningen en gekoppelde resultaten lagen buiten de scope van evaluatie door Berenschot en voor nadere informatie verwijzen wij u graag, o.a. naar het ACM Jaarverslag 2025.

Berenschot constateert terecht dat de ACM in de evaluatieperiode sterk is gegroeid en dat het wettelijke takenpakket van de ACM blijft verbreden. Berenschot adviseert om hierbij blijvend aandacht te houden voor de weerbaarheid en beheersbaarheid. De ACM onderschrijft het belang dat op een gestructureerde wijze, zowel intern als met beoogde opdrachtgevers, over de groei en verbreding van taken en bevoegdheden gesproken moet worden. Hierbij moet inzicht aanwezig zijn van de benodigde capaciteit, organisatorische randvoorwaarden en (meerjarige) financiering. De ACM heeft hiertoe de afgelopen periode het proces rondom Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoetsen (UHT) aangescherpt. Verzoeken tot nieuwe wettelijke taken worden vroegtijdig via 'quickscans' op bestuursniveau besproken, waarna de positionering van de ACM tijdig aan de opdrachtgever wordt gecommuniceerd. De ACM blijft benadrukken dat voor structurele taken een structurele financiering als randvoorwaarde nodig is.

Ook bestaande taken en daarbij behorende wettelijke verplichtingen worden geregeld tegen het licht gehouden in samenspraak met de betrokken departementen. De ACM zal ook dit jaar een consultatie uit doen gaan om bedrijven te vragen welke wettelijke verplichtingen niet meer in verhouding staan tot hun kosten voor naleving, waarbij de ACM ook de maatschappelijke kosten in de uiteindelijke afweging zal betrekken. Net als in de afgelopen jaren zal de ACM het resultaat daarvan in een wetgevingsbrief openbaar maken.

Versterk gezag en vertrouwen door voorspelbaarheid, transparantie en consistente werkwijzen

Berenschot deelt de aanbeveling om te investeren in consistentere procesvoering en communicatie tussen directies en om op transparante wijze de afwegingen (prioritering, instrumentmix, publicatie-timing) te communiceren zodat de legitimiteit van de ACM wordt benadrukt. Hiermee wordt het draagvlak voor het optreden van de ACM in de samenleving vergroot. De ACM is zich bewust dat toezichtstrajecten in sommige gevallen ingrijpend kunnen zijn en om de nodige capaciteit van partijen vragen. De ACM streeft er altijd naar om onnodige lasten te voorkomen, bijvoorbeeld door informatieverzoeken te bundelen en door in dialoog de zorgvuldigheid van de dossiervorming te waarborgen. Hierbij past wel de nuancering dat ongemak bij marktpartijen geen invloed heeft op de keuze van de ACM om wel of niet toezichts- en sanctietrajecten te starten.

Hiernaast zal de ACM blijvend oog houden om stakeholders daar waar mogelijk vooraf te betrekken en staat de ACM in contact met andere toezichthouders en vergelijkbare autoriteiten in andere landen.

Tot slot

De evaluatie reikt de ACM goede handvatten aan om haar taken beter uit te voeren. Graag blijven wij met u in gesprek over de uitvoering die wij geven aan de aanbevelingen.

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

T.M. Snoep
bestuursvoorzitter